

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни/освітнього компоненту	Психологія інклюзивного простору
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	<u>5,0</u> кредити / <u>150</u> годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	МАКСИМЮК Тетяна Петрівна кандидат психологічних наук, доцент
CV викладача (in) на сайті кафедри	https://psuhologia.rshu.edu.ua/kafedra/kafedra-vikovoï-ta-pedahohichnoi-psykholohii/sklad-kafedri/9-uncategorised/117-bereziuk-tetiana-petrivna
E-mail викладача:	tetiana.maksymiuk@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування у здобувачів третього рівня вищої освіти системного та методологічно обґрунтованого розуміння психології інклюзивного простору, розвиток здатності до концептуалізації, дослідження та проектування інклюзивних систем на індивідуальному, груповому й організаційному рівнях, а також забезпечення наукового супроводу трансформацій соціальних та освітніх середовищ з урахуванням етичних, правових і соціальних вимог сучасного суспільства.

Згідно вимог освітньо-наукової програми здобувачі вищої освіти у процесі вивчення вибіркової компоненти можуть набути таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної, діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.

СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

Освітньо-науковою програмою передбачено досягнення наступних *програмних результатів навчання (РН)*:

РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.

РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.

РН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.

РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної та академічної етики.

РН6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

РН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади інклюзивного простору

Тема 1. Концепт інклюзивного простору у сучасній психології.

Теоретичні підходи до інклюзії в сучасній психології. Соціальна та біопсихосоціальна моделі. Інклюзивний простір як багаторівнева система. Структурний, культурний і психологічний виміри інклюзивності.

Тема 2. Психологічні механізми включення та виключення.

Соціальна ідентичність і групова динаміка. Стигматизація та упередження. Механізми соціального виключення. Психологічна безпека і відчуття приналежності.

Тема 3. Інклюзивна культура та клімат організації.

Організаційна культура і цінності інклюзії. Інклюзивне лідерство. Психологічний клімат і бар'єри участі. Інклюзивність як ресурс ефективності організації.

Тема 4. Методологія дослідження інклюзивного простору.

Операціоналізація поняття інклюзивності. Індикатори та критерії оцінювання. Кількісні та якісні методи дослідження. Психологічний аудит середовища.

Змістовий модуль 2. Проектування та супровід інклюзивних систем

Тема 5. Формування інклюзивного освітнього середовища.

Інклюзивна освіта як системна трансформація. Принципи універсального дизайну навчання. Індивідуальна програма розвитку як інструмент проектування. Критерії оцінювання інклюзивності закладу освіти.

Тема 6. Інклюзивність у професійному та організаційному середовищі.

Diversity & Inclusion політики. Інклюзивний HR-менеджмент. Рівність можливостей і справедливість. Інклюзія як чинник інноваційності та сталості.

Тема 7. Психологічний супровід трансформації середовища.

Психологія організаційних змін. Опір трансформаціям. Моделі управління інклюзивними змінами. Моніторинг ефективності трансформацій.

Тема 8. Психологічна безпека та добробут у інклюзивному просторі.

Психологічна безпека як системна характеристика. Моделі добробуту (well-being). Профілактика булінгу та дискримінації. Резильєнтність і сталий розвиток середовища.